

Llicenciatura en Ciències religioses

Teologia Protestant dels segles XIX i XX

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 2n | **ECTS:** 5
- **Àrea:** | **Període lectiu:**
- **Professorat:** [Llic. Samuel Fabra i Mestre](#) | **Llengua:**

Justificació

Partint de les intuïcions fonamentals i de les seves plasmacions en la història del Protestantisme inicial, l'assignatura vol presentar molt breument alguns dels trets més remarcables així com alguns dels autors més significatius de la teologia protestant dels dos darrers segles. La incidència espiritual de la il·lustració, d'I. Kant i l'idealisme, així com també l'impacte socio-polític de l'alliberament de les tropes napoleòniques va situar també la teologia enfront d'una problemàtica totalment nova i que li demanava una resposta adequada a aquest pensament i nova dinàmica cultural del moment. Va ser precisament la teologia protestant alemanya del moment que, des de perspectives i concepcions ben diverses, va saber respondre amb valentia i imaginació intel·lectual com cap altra a aquest nou repte. Les aportacions d'aquells moments passats van marcar en gran manera el desenvolupament posterior de tot el pensament cristià. Pel desenvolupament del curs s'escolliran alguns moments i autors que han estat de particular interès en vistes a la teologia cristiana -catòlica i protestant- moderna.

Requisits i orientacions prèvies

Tenir aprovat tot el cicle de Batxillerat en Ciències Religioses

Competències i Objectius

COMPETÈNCIES

- Tenir un bon domini d'un camp d'especialització de la seva disciplina a nivell avançat. Estar familiaritzat amb les darreres teories, interpretacions, mètodes i tècniques.
- Tenir competència en les tècniques d'investigació independent i ser capaç d'interpretar-los.
- Fonamentar i aplicar models operatius de diàleg intercultural i interreligiós respectuosos amb la singularitat de

les tradicions espirituals.

- Identificar i interpretar els diferents models epistemològics proposats per les Ciències de la Religió i la Teologia a les diferents tradicions espirituals.

OBJECTIUS

- Conèixer les causes culturals i socials que porten la teologia protestant dels segles XIX i XX a unes noves formulacions.
- Conèixer les principals reaccions que es produïren en el si de la teologia protestant a cada nou moment cultural i social que tingué lloc durant els segles XIX i XX.
- Conèixer els autors més destacats en aquest procés i saber donar raó de les línies de força dels principals nous pensadors de la teologia de cada període.
- Descobrir alguns dels elements fonamentals del diàleg entre fe i cultura i els diferents intents de resposta que se'ls hi ha donat.
- Constatar i avaluar el valor "limitat" i passatger d'un sistema teològic determinat que, ben aviat, serà substituït per un altre.
- Aprendre a apreciar les dificultats, però també els fruits d'una teologia ben argumentada i exposada correctament tant a nivell acadèmic com cultural.
- Oferir pistes per uns judicis més oberts i amplis a l'hora de moure's pels àmbits de la teologia catòlica tradicional.
- Descobrir com unes corrents teològiques ja superades influeixen en el nostre pensament actual.
- Situar-se culturalment i teològicament en el món del pensament dels dos darrers segles de la nostra història.

Continguts

I.- Grans etapes de la teologia protestant

- 1.- Característiques claus de la teologia protestant
- 2.- Ortodòxia, Pietisme, metodisme i desvetllament
- 3.- La teologia protestant a principis del segle XVIII
- 4.- La teologia protestant a la segona meitat del s. XVIII

II.- La teologia protestant en el segle XIX

- 1.- Presa de consciència de la nova problemàtica teològica
- 2.- Moviments restauracionistes
- 3.- Noves vies de fonamentació
  - a) Fr. Schleiermacher
  - b) S. Kierkegaard (1813-1855)
- 4.- Idealisme, Historicisme i la Teologia
- 5.- Teologia liberal
- 6.- Positivisme teològic
- 7.- Teologia històrica, Sociologia de la religió. Filosofia de la religió.
- 8.- Religiosos socials.

III.- La teologia protestant en el segle xx

- 1.- La Teologia Dialèctica
- 2.- Karl Barth i el barthisme
- 3.- Paul Tillich
- 4.- Neo-luteranisme: W. Elert i P. Althaus
- 5.- Teologia existencialista: R. Bultmann
- 6.- Consell Ecumènic de les Esglésies
- 7.- Post-barthianisme: J. Moltmann, W. Pannenberg, E. Jünger, ...
- 8.- Problemes i perspectives de la teologia actual
- 9.- Moviments teològics del Tercer Món

Metodologia i Avaluació

METODOLOGIA

- Lectura i estudi personal: 52%
- Realització de les activitats proposades: 39%
- Participació en el fòrum i consultes al professor: 4%
- Jornades presencials. 5%

AVALUACIÓ

Per tal de poder aprovar l'assignatura s'hauran de tenir aprovats totes les activitats corresponents als diferents blocs de l'assignatura. La nota final es traurà del promig de les notes dels diferents blocs.

- Activitats proposades: 90%
- Participació en l'aula: 10%
-

Bibliografia

Sobre els inicis del protestantisme

- VILANOVA, E., *Història de la Teologia Cristiana*, Vol II: *Pre-reforma, reforma i contrareforma* (Col.lectània Sant Pacià XXXVI), Barcelona: Fac.Teol. de Catalunya 2001, 750 pp.
- DUCH, LL., *Introducció*, en M. Luter, *Explicació del Parenostre*. Trad. intr. de Ll. Duch (Saurí 64), Barcelona: PAM 1984, pp. 13-154 pp.
- BUSQUETS, J., *Martí Luter. Valoració actual de la Reforma*, Barcelona: Curial 1986, 292 pp.

Sobre la teologia del segle XIX i XX

- BARTH, K., *Introducció a la teologia evangèlica*, Barcelona: ed. 62, 1965, 192 pp.
- CASTANYÉ, J., *Història de la teologia protestant alemanya* (Col.lectània Sant Pacià 102), Barcelona, FTC 2013, 432 pp.
- DUCH, LL., *Introducció*, en Fr. Schleiermacher, *Sobre la religió*. Trad. intr. de Ll. Duch (CC 28), Barcelona: Proa 1982, pp. 7-34.
- GIBELLINI, R., *La teología del siglo xx* (Presencia teológica 94), Santander: Sal Terrae 1998, 630 pp.
- PERRIRAZ, L. *Histoire de la théologie protestante au XIXe siècle*, Nauchatel 1949-1956.
- VILANOVA, E., *Història de la teologia cristiana*. Vol III: *Segles XVIII, XIX i XX* (Col.lectània Sant Pacià XL), Barcelona: Facultat de Teologia de Catalunya-Herder 1989, 786 pp.
- VORGRIMLER H., - VANDER GUCHT, R., (eds.), *La teología en el siglo veinte*, 3 vols., Madrid 1973-74.
- WINLING, R., *La teología del siglo xx. La teología contemporánea (1945-1980)*, Salamanca: Sígueme 1987, 370 pp.